

Ана Тимчић, докторанд
Правног факултета Универзитета у Крагујевцу

УДК: 334.73:657.62/.63(497.11)
DOI: 10.46793/XVMajsko.141T

ЗАДРУЖНА РЕВИЗИЈА КАО УСЛУГА И ПРАВНА СИГУРНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Резиме

Атрактивност конкретног привредног „амбијента“ непосредно је условљена слободом уговарања и слободом пружања услуга у условима претходно успостављене правне сигурности. За испуњење поменутих претпоставки пресудна је законодавна делатност. Тако, осим правних норми којима се гарантују конкурентни тржишни услови за обављање привредне делатности за све врсте привредних субјеката, задатак законодавца је да утврди ефикасан систем контроле над радом и пословањем истих у сагласности са већ прописаним и примене делотворних правних санкција у случајевима одступања од нормираног. Сагласно наведеном, аутор у раду на основу одредаба Закона о задругама из 2015. године анализира правни институт задружне ревизије као посебан вид надзора над радом и пословањем задруга и допринос ове врсте услуге успостављању правне сигурности. Такође, предмет анализе у раду били су и историјски развој овог правно – економског института у Републици Србији, као и његово појмовно одређење, карактеристике, особености и функције.

Кључне речи: *правна сигурност, задруга, задружна ревизија, задружни савез*

1. Уводне напомене

Правна сигурност може се одредити као стање потпуне правне извесности настало „синергијским повезивањем“ више елемената: системског, адекватног и потпуног нормативног регулисања „животних прилика“ и у вези са истим одсуством правних празнина, доследне примене већ нормираног од стране адресата права на основу формиране свести о обавезности правних прописа и успостављања ефикасних начина контроле и корективних мера и правних санкција у случајевима одступања од предвиђеног. Овако квалификована правна сигурност је коначни еволутивни циљ сваког правног поретка. Али, да претходно наведена дефиниција правне сигурности не би била погрешно тумачена тако да је правна сигурност „крути правни оквир и стега“ настао правно – теоријским уопштавањем, а не универзална вредност, потребна су додатна појашњења „синергијског повезивања“ поменутих елемената.

Дакле, системско, адекватно и потпуно нормативно регулисање „животних прилика“ подразумева истовремено и императивно и диспозитивно регулисање, успостављање одговарајућег односа овлашћења и дужности за субјекте права, утврђивање слобода понашања, закључивања правних послова и предузимања правних радњи и применљивих правних стандарда на исте. Међутим, за све поменуто неопходна претпоставка је маштовитост ствараоца права да пропише временски и ситуационо адаптиране правне норме. Адаптираност је основни квалитет који правним нормама омогућава доследну и трајнију примену. Анализирано са „друге стране“, формирање свести о обавезности примене правних прописа условљено је управо доследном и више пута поновљеном применом правних прописа. Осим поновљене примене, на формирање свести о обавезности прописаног утичу и утврђени начини контроле и надзора, као и могућност изрицања примерених мера и санкција у случајевима непримене и/или погрешне примене права, а све у циљу одрживог правног поретка.

Правна сигурност је *conditio sine qua non* за успешно функционисање тржишне привреде у Републици Србији и атракцију страних инвестиција. Како би се наведено постигло, у надлежности законодавца је доношење подстицајних правних прописа и делотворних начина надзора над привредном делатношћу свих привредних субјеката.

У правној теорији је истицано да задруге као привредни субјекти имају кључну улогу у стабилизацији економије, нарочито у „нестабилним“ секторима финансија и пољопривреде,¹ али и као правна форма самозапошљавања. Имајући у виду интенцију да се законодавном делатношћу успоставе основе за стабилно пословно окружење за све привредне субјекте, требало би анализирати и одредбе (релативно) новоднетог задружног закона којим се прописује специфичан начин надзора над радом и обављањем привредне делатности задруга – **задружне ревизије** у сагласности са важећим задружним правом, задружним вредностима и принципима.² За разумевање значаја задружне ревизије као „услуге“ правној сигурности неопходно је размотрити развој исте, али и одредити појам, карактеристике, особености, функције и домашај ове врсте ревизије.

2. Историјат задружне ревизије у Републици Србији

Задружна ревизија није институт новијег задружног права. Претечом задружне ревизије у Србији могу се сматрати надзорници Главног савеза српских земљорадничких задруга чији је задатак сагласно Правилима из 1897. године био да врше прегледе и надзор над радом и стањем појединих и свих земљорадничких задруга и савеза. Законодавац је 3. децембра наредне године у садржину Закона о земљорадничким и пољопривредним задругама уврстио и

¹ Мишовић, М., *Задруге*, Зборник радова: Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније, књ. 4, Крагујевац, 2016, стр. 356.

² Закон о задругама (*Службени гласник РС*, бр. 112/2015; даље у тексту: ЗОЗ), чл. 80. ст. 1.

одредбе о надзорницима и прегледу задруга, као и упутство за вршење прегледа.³ Одредбама овог закона било је прописано да је ревизија обавезна, а да исту врше надзорници Главног задружног савеза прегледом целокупног рада задруге, свих књига, докумената, благајне, робе, економских ефеката и свих осталих о вредностима којима задруга рукује или које поседује, а у присуству управног и надзорног одбора задруге. О обављеној ревизији, надзорник је састављао записник чији је један примерак остављан задрузи, а други примерак управном одбору задружног савеза. Надзорни одбор је био у обавези да на дневни ред скупштине задруге стави извештај о извршеној ревизији и сопствени извештај о исходу ревизије. У случајевима када су извршеном ревизијом утврђене неправилности у раду и пословању задруге, подносиле су се пријаве надлежним органима.⁴ Првобитно успостављен систем надзора није функционисао савршено, услед недовољно финансијских средстава, ограниченог броја надзорника, а потом и из разлога различите задружне традиције.⁵

Доношењем Закона о привредним задругама 1937. године⁶ као јединственог закона успостављен је нови систем ревизијског надзора за задруге основане на подручју Краљевине Југославије, успостављен је. Наведеним законом била су предвиђена два поглавља: „VII – Ревизија“ и „VIII – Надзор“. Императивним одредбама поменутог закона била је прописана обавезност ревизије за све задруге и задружне савезе, као и обавезно чланство у једном ревизијском савезу, уколико њихов савез није био ревизијски.⁷

Затим, Законом о образовању јединствених привредних комора 1962. године, укинута су задружни савези и у оквиру привредних комора истовремено су основане задружне секције за унапређење задругарства.⁸ Укидањем задружних савеза укинут је и институт задружне ревизије. Непостојање задружне ревизије само је потврђено доношењем Устава СФРЈ⁹ и Закона о удруженом раду,¹⁰ иако су наведеним правним актима поново успостављени задружни савези али само као самоуправне институције. Задружна ревизија као вид контроле није постојала. Била је замењена самоуправном радничком контролом.

³ Дабић, Љ., *Задружна ревизија*, Право и привреда, бр. 4-6/2016, стр. 66.

⁴ Говедаровић, Д., *Задружна ревизија, фактор развоја задругарства*, Ревизија, бр. 7/2001, стр. 3.

⁵ Дабић, Љ., *нав. чланак*, стр. 66.

⁶ Закон о привредним задругама, Београд, 1937.

⁷ Дабић, Љ., *нав. чланак*, стр. 67.

⁸ Закон о образовању јединствених привредних комора (*Службени лист ФНРЈ*, бр. 22/1962), чл. 4 ст. 2

⁹ Устав СФРЈ (*Службени лист СФРЈ*, бр. 9/1974).

¹⁰ Закон о удруженом раду (*Службени лист СФРЈ*, бр. 53/1976).

Институт задружне ревизији није био предвиђен ни савезним Законом о задругама,¹¹ републичким Законом о задругама¹² и Законом о земљорадничким задругама.¹³ Међутим поменути законима предвиђене су биле нормативне претпоставке за пословање задруга у сагласности са задружним принципима.

Поновно успостављање задружне ревизије било је предвиђено правним прописима садржаним у одвојеном поглављу Закона о задругама СР Југославије¹⁴. Осим наведеног задружног закона, правне и организационе основе за вршење задружне ревизије постављене су Законом о рачуноводству¹⁵ и Законом о ревизији рачуноводствених исказа 1996. године, а потом и Општим правилима Задружног савеза Југославије¹⁶ и Правилима о задружној ревизији Задружног савеза Југославије¹⁷ 1998. године. Међутим, у пракси задружна ревизија није функционисала. У теорији се наводи „списак“ разлога. Недостатак наменских средстава и одговарајућих квалификованих кадрова у оквиру ревизијског савеза, нерешени материјални положај ревизора, али и незаинтересованост државе за ову врсту контроле привредних субјеката могу се идентификовати као основни разлози за изостанак ефикасног деловања задружне ревизије.¹⁸ У новије време, правне претпоставке за вршење ове врсте контроле над радом и делатношћу задруга успостављене су одредбама ЗОЗ-а.

3. Појам, карактеристике, особености и врсте задружне ревизије

Одређивањем појма задружне ревизије бавили су се и домаћи теоретичари, али и законодавац. Тако се задружна ревизија у теорији обично дефинише као специфична врста ревизије, односно посебан облик надзора и контроле над радом и пословањем задруга¹⁹ коју врше ревизијски савези над задругама као субјектима ревизије, на начин и под условима одређеним релевантним законом, а на основу правила о вршењу задружне ревизије донетих од стране овлашћених ревизијских савеза.²⁰ Дакле, задружна ревизија је врста ревизије иманентна задружном сектору, различита од управног и инспекцијског надзора и као таква

¹¹ Закон о задругама (*Службени лист СФРЈ*, бр. 3/1990).

¹² Закон о задругама (*Службени гласник СРС*, бр. 57/1989 и *Службени гласник РС*, бр. 46/1995 и 101/2005 – др. закони).

¹³ Закон о земљорадничким задругама (*Службени гласник СРС*, бр. 59/1989).

¹⁴ Закон о задругама (*Службени лист СРЈ*, бр. 41/1996).

¹⁵ Закон о рачуноводству (*Службени лист СРЈ*, бр. 46/96).

¹⁶ Општа правила Задружног савеза Југославије (*Службени лист СРЈ*, бр. 25/1998).

¹⁷ Правила о задружној ревизији Задружног савеза Југославије (*Службени лист СРЈ*, бр. 26/1998 и 28/1998).

¹⁸ Дабић, Љ., *нав. чланак*, стр. 67.

¹⁹ Дабић, Љ., *Појам и врсте задружне ревизије (правни аспекти)*, Економске идеје и пракса, бр. 21/2016, стр. 39.

²⁰ Дабић, Љ., *Задружна ревизија*, стр. 63.

се квалификује као аутономна. С обзиром да се овај вид надзора врши *post factum*, над реализованим пословањем задруге, задружна ревизија је накнадни вид ревизије. Осим наведеног, одређује као екстерна, „организационо у надлежности професионалног задружног удружења и квалификованих ревизора“.

Сагласно претходно поменути особеностима ове врсте ревизије, одредбама ЗОЗ–а одређен је појам задружне ревизије као контрола усклађености пословања, управљања и организовања задруге са одредбама овог закона, задружним принципима и задружним вредностима.²¹ Осим појма, ЗОЗ–ом дефинисани су обвезници, врсте, услови, правни основ вршења, као и обавезе задруга и задружног савеза у вези са обављањем послова задружне ревизије. ЗОЗ–ом је прописана обавезност задружне ревизије. Сагласно одредбама позитивноправних прописа, над задругом као искључивим обвезником ове врсте ревизије, иста се може вршити као редовна и ванредна. Редовна задружна ревизија врши се на захтев задруге, сваке две године, а ванредна по потреби. Задруга је дужна да се подвргне ванредној задружној ревизији на захтев: било ког органа задруге, најмање 50 задругара, односно најмање 30% задругара, ако задружним правилима није одређен већи број задругара, задружног савеза чији је члан, надлежних министарстава и поверилаца задруге.²²

Задружну ревизију обавља организационо и технички адекватно опремљен задружни савез који поседује дозволу издату од стране министарства надлежног за послове задруга, а који испуњава услове да је основан и регистрован у складу са одредбама ЗОЗ–а, да користи одговарајући пословни простор и друга средстава за ефикасно обављање задружне ревизије, да има уговор о раду или је ангажовао по другом основу најмање два лица, од којих је најмање једно лице високе стручне спреме које испуњава услове за обављање задружне ревизије. Законодавац је прописао следеће услове за обављање послова ревизора: стечено високо образовање на студијама другог степена у складу са законом којим се уређује високо образовање, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године; најмање три године практичног радног искуства у области задругарства на пословима са високом стручном спремом; поседовање потврде надлежног задружног савеза о испуњености услова у погледу стручности за обављање послова задружне ревизије; неосуђиваност за кривична дела која га чине недостојним за обављање ових послова.²³ Први задружни савез коме је Министарство привреде издало решење којим се дозвољава обављање послова задружне ревизије био је Задружни савез Војводине.²⁴

²¹ ЗОЗ, чл. 80 ст. 1.

²² ЗОЗ, чл. 81 – 82.

²³ ЗОЗ, чл. 83 – 85.

²⁴ Закон о задругама: задружна ревизија је контрола усклађености пословања, управљања и организовања задруге са одредбама овог закона, задружним принципима и задружним вредностима. поред контролне функције, задружна ревизија има

Правни основ за вршење задружне ревизије је уговор о обављању послова задружне ревизије којим се уређују међусобна права и обавезе задруге и ревизијског савеза. ЗОЗ–ом је прописана обавезност закључивања наведеног уговора у писаној форми. Законодавац је прописао и обавезну садржину уговора о обављању послова задружне ревизије: назив и седиште ревизијског савеза и лично име задружног ревизора; временски период у коме ће се обавити задружна ревизија и врсту задружне ревизије која се обавља; укупну цену за услугу обављања задружне ревизије која не може бити већа од износа половине месечне минималне зараде на територији Републике Србије у тренутку закључења уговора; одредба која се односи на обавезу задружног ревизора и ревизијског савеза да чувају као поверљиве све податке, чињенице и околности до којих су дошли током обављања задружне ревизије. Императивним одредбама забрањено је уступање уговорених послова другим ревизијским савезима,²⁵ као и да задружни ревизор обавља ревизију у задрузи у којој је задругар или је у њој запослен.²⁶

Задруга је дужна да задружном ревизору стави на располагање потребна документа и пружи информације и објашњења која су по оцени задружног ревизора неопходни за обављање задружне ревизије и сачињавање извештаја о обављеној задружној ревизији, али и да му омогући да учествује у раду седнице скупштине и других органа задруге, давањем одговора и мишљења о свим питањима која су предмет задружне ревизије.²⁷ ЗОЗ–ом су нормиране и обавезе ревизора. Тако је задружни ревизор дужан да састави писани извештај о обављеној задружној ревизији који садржи оцену да ли задруга послује у складу са одредбама ЗОЗ–а, задружним принципима и вредностима, са образложењем и да на захтев задруге пружи додатна објашњења у вези са предметом извештаја.²⁸ Састављени извештај задружни ревизор је обавезан да достави задрузи која је подвргнута задружној ревизији, задружном савезу чији је члан и ревизијском савезу у року од 15 дана од дана обављене задружне ревизије.²⁹ Затим, директор задруге која је била предмет задружне ревизије, дужан је да у року од 15 дана од дана достављања извештаја о задружној ревизији, упозна чланове управног и надзорног одбора задруге, односно скупштину задруге у оним случајевима када задруге немају управни и надзорни одбор, са садржајем извештаја о задружној ревизији.³⁰

превентивну и инструктивну функцију у циљу заштите интереса задруга, задругара и унапређења задругарства, 2016, доступно на адреси: <https://www.paragraf.rs/dnevne-vesti/080416/080416-vest6.html>, 10.04.2019.

²⁵ ЗОЗ, чл. 88.

²⁶ ЗОЗ, чл. 91.

²⁷ ЗОЗ, чл. 90.

²⁸ ЗОЗ, чл. 92.

²⁹ ЗОЗ, чл. 92.

³⁰ ЗОЗ, чл. 94.

Анализирајући садржину претходно наведених одредаба ЗОЗ-а, општи утисак је да је задружна ревизија у Републици Србији уређена тако да је предмет и законског и аутономног регулисања, а по узору на немачко законодавство.³¹ Такође, приметна је интенција законодавца да се уваже тренутни капацитети задружних савеза и базични концепт да задружну ревизију треба да обавља „сам“ задружни сектор под одговарајућим надзором Министарства привреде.

4. Услуга задружне ревизије у „функцији” правне сигурности

Сагласно претходно цитираној законској дефиницији,³² задружна ревизија подразумева осим тумачења одредаба садржаних у важећем задружном закону и тумачење домаћаја и смисла задружних принципа и задружних вредности у раду и пословању задруге који су предмет контроле. С обзиром да су задружне вредности и задружни принципи примарно филантропског карактера и битна одредница *sui generis* правне природе задруге, да их као начела понашања и привређивања задругара није могуће на исти начин примењивати у пракси,³³ контролна улога задружног ревизора је све значајнија у односу на стандард правне сигурности. Тако, задружни ревизор у сваком конкретном случају цени адекватност „мере“ примене задружних принципа и задружних вредности и усаглашеност пословања задруге са утврђеном „мером“ истих. Задатак ревизора је да не дозволи претерано екстензивно тумачење задружних вредности и задружних принципа на уштрб правне сигурности, односно да на основу стручних квалификација и радног искуства у области задругарства формира независну оцену о предмету контроле. Потреба за образложеним професионалним „судом“ у форми извештаја³⁴ условила је и истовремено оправдала потребу за законодавним нормирањем минимума потребних квалификација, радног искуства и пословног угледа³⁵ који су неопходни за обављање послова задружног ревизора. Али, да би задругу „заштитио“ од произвољне и субјективне процене задружног ревизора законодавац је овластио задругу да може да ревизијском савезу достави приговор на извештај о обављеној задружној ревизији у року од 20 дана од дана пријема извештаја, о коме одлучује управни одбор ревизијског савеза у року од 15 дана. Ако управни одбор ревизијског савеза усвоји приговор задруге, задружни ревизор је дужан да извештај исправи и достави задрузи у року од 7 дана.³⁶

³¹ Дабић, Ј., *Задружна ревизија*, стр. 69.

³² ЗОЗ, чл. 80 ст. 2.

³³ Николић, М., *Примена задружних вредности и принципа и њихов утицај на пословање пољопривредних задруга у Србији (докторска дисертација)*, Београд, 2014, стр 2.

³⁴ ЗОЗ, чл. 93.

³⁵ ЗОЗ, чл. 85.

³⁶ ЗОЗ, чл. 95 ст. 1 – 3.

Правна сигурност била је „идеја водиља“ и када је регулисана садржина овлашћења и обавеза задружног ревизора и ревизијског савеза, али и када је требало одговарајућим санкцијама обезбедити примену императивних одредаба о обавезности ревизије и обавезама задруге и задружног ревизора. Тако је задружни ревизор у обавези да о учињеном кривичном делу, привредном преступу или прекршају обавести управни одбор ревизијског савеза који, на основу коначног извештаја задружног ревизора, одлучује о подношењу пријаве надлежном органу, односно о захтеву за покретање поступка.³⁷ Законодавац је предвидео и изрицање новчаних казни када задруга учини привредни преступ и не подвргне се редовној или ванредној ревизији,³⁸ као и за прекршај ако у року од 60 дана од дана када је извештај о обављеној ревизији постао коначан, не поступи по налазима и мишљењу из извештаја и о томе не обавести задружног ревизора, задружни савез чији је члан и ревизијски савез.³⁹ Новчаном казном казниће се за прекршај и ревизијски савез који до 31. јануара текуће године, не достави министарству привреде извештај о обављању послова задружне ревизије за претходну годину,⁴⁰ као и задружни ревизор ако на захтев задруге не пружи додатна објашњења задрузи у вези са предметом свог извештаја или ако не састави и не достави у прописаном року писани извештај о обављеној ревизији задрузи која је подвргнута задружној ревизији, задружном савезу чији је члан и ревизијском савезу.⁴¹

На основу садржине одредаба ЗОЗ–а, може се закључити о функцијама задружне ревизије. Задружна ревизија је инструктивно – едукативна, усмеравајуће и развојно орјентисана, али и превентивна, а само изузетно егzekутивна. Све побројане функције истакнуте су од стране законодавца. Тако је овим системским законом изричито предвиђено да осим контролне, задружна ревизија има превентивну и инструктивну функцију у циљу заштите интереса задруга, задругара и унапређења задругарства,⁴² а да се егzekутивна функција испољава у овлашћењу да по добијању коначног извештаја задружног ревизора о обављеној задружној ревизији и обавештења задруге о поступању по налазима и мишљењима из извештаја задружног ревизора, управни одбор Ревизијског савеза може донети одлуку о покретању поступка принудне ликвидације задруге, о чему је дужан да обавести надлежно министарство.⁴³ Другим речима, бројне функције услуге ревизије су у „функцији“ гарантовања правне сигурности.

³⁷ ЗОЗ, чл. 98 ст. 1.

³⁸ ЗОЗ, чл. 102 ст 3 тач. 4.

³⁹ ЗОЗ, чл. 103 ст 1 тач. 5.

⁴⁰ ЗОЗ, чл. 104 ст 1 тач. 1.

⁴¹ ЗОЗ, чл. 105.

⁴² ЗОЗ, чл. 80 ст 2.

⁴³ ЗОЗ, чл. 98 ст 2.

5. Закључна разматрања

Задружна ревизију требало би коначно дефинисати у ужем и ширем смислу. У ужем смислу, контролом пословања задруге у односу на прихваћене задружне принципе и задружне вредности, управо се обезбеђује опстанак овог до скоро тржишно маргинализованог правноорганизационог облика уз уважавање свих специфичности иманентних задругама.

Такође, задружна ревизија као комплексна интелектуална услуга прилагођена правној природи задруга коју пружају задружни ревизори под условима прописаним релевантним правним прописима, оправдано се сматра доприносом транспарентности пословања задруга и у вези са тим бољој информисаности свих заинтересованих лица: поверилаца, потенцијалних инвеститора и коопераната и др. и тако тржишном опстанку ове врсте привредних субјеката у привредном систему Републике Србије.

У ширем смислу, обезбеђивањем пословања задруге у сагласности са задружним принципима и задружним вредностима имплементираним у садржину одредаба задружног закона који је интегрални део „шире целине“ - правног поретка, обезбеђује се поуздање у функционисање истог и успоставља правна сигурност. На који начин ће и да ли ће одредбе новодонетог ЗОЗ–а деловати у „функцији“ правне сигурности, пракса вршења задружне ревизије ће показати.

*Ana Timčić, Ph.D. student
Faculty of Law, University of Kragujevac*

COOPERATIVE AUDIT AS SERVICE AND LEGAL CERTAINTY IN THE REPUBLIC OF SERBIA

Summary

The attractiveness of the certain economic environment is directly conditioned by the freedom of contracting and the freedom to provide services in the conditions of previously established legal certainty. To fulfill these assumptions, the legislative activity is crucial. Thus, in addition to the legal norms that guarantee competitive market conditions for performing economic activities for all types of business entities, the legislator's task is to determine an efficient system of control over the work and operations of these companies in accordance with the already prescribed and enforceable effective legal sanctions in cases of deviation from the standardized. In accordance with the aforementioned, the author of the work on the basis of the provisions of the Law on Cooperatives from 2015,

analyzes the legal opinion of the cooperative audit as a special type of supervision over the work and operation of cooperatives and the contribution of this type of service to the establishment of legal certainty. Also, the subject of analysis is the historical development of this legal and economic entity in the Republic of Serbia, as well as its conceptual determination, characteristics, features and functions.

Key words: *legal certainty, cooperative, cooperative audit, cooperative association.*

Литература

- Говедаровић, Д., *Задружна ревизија, фактор развоја задругарства*, Ревизија, бр. 7/2001.
Дабић, Љ., Дабић, Љ., *Задружна ревизија*, Право и привреда, бр. 4-6/2016.
Дабић, Љ., *Појам и врсте задружне ревизије (правни аспекти)*, Економске идеје и пракса, бр. 21/2016.
Мићковић, М., *Задруге*, Зборник радова: Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније, књ. 4, Крагујевац, 2016.
Николић, М. М., *Примена задружних вредности и принципа и њихов утицај на пословање пољопривредних задруга у Србији* (докторска дисертација), Београд, 2014.

Правни извори

- Закон о задругама (Службени гласник РС, бр. 112/2015; даље у тексту: ЗОЗ).
Закон о задругама (Службени гласник СРС, бр.57/1989 и Службени гласник РС, бр. 46/1995 и 101/2005 – др. закони).
Закон о задругама (Службени лист СРЈ, бр.41/1996).
Закон о задругама (Службени лист СФРЈ, бр. 3/1990).
Закон о земљорадничким задругама (Службени гласник СРС, бр.59/1989).
Закон о привредним задругама, Београд, 1937.
Закон о рачуноводству (Службени лист СРЈ, бр. 46/96).
Закон о удруженом раду (Службени лист СФРЈ, бр. 53/1976).
Општа правила Задружног савеза Југославије (Службени лист СРЈ, бр. 25/1998).
Правила о задружној ревизији Задружног савеза Југославије (Службени лист СРЈ, бр. 26/1998 и 28/1998).
Устав СФРЈ (Службени лист СФРЈ, бр. 9/1974).

Извори са интернета

- Закон о задругама: задружна ревизија је контрола усклађености пословања, управљања и организовања задруге са одредбама овог закона, задружним принципима и задружним вредностима. Поред контролне функције, задружна ревизија има превентивну и инструктивну функцију у циљу заштите интереса задруга, задругара и унапређења задругарства, 2016, доступно на адреси: <https://www.paragraf.rs/dnevne-vesti/080416/080416-vest6.html>, 10.04.2019.